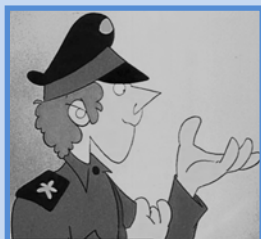

VESZPRÉMI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

BŰNMEGELŐZÉSI HÍRLEVELE

2012. MÁJUS

TARTALOM:

1. Ajánlások az online csalások megelőzésére
2. Motorkerékpározással kapcsolatos baleset megelőzési tanácsok

1. Ajánlások az online csalások megelőzésére

A Veszprémi Rendőrkapitányságra az idei évben már több sértett tett feljelentést, miszerint internetes aukciós oldalon vásároltak, a vételárat elutalták, de a kért árut nem kapták meg, (vagy helyette egy használhatatlan dolgot kaptak) és az eladót sem érik el. Az interneten ma már szinte bármit meg lehet vásárolni, illetve rendelni, persze ennek is megvannak a kockázatai.

Amit az online vásárlásról tudni kell

Miben tér el az internetes vásárlás a hagyományostól? Helyszíni vásárlásnál általában a terméket kézbe vehetjük, kipróbálhatjuk, internetes vásárlás esetén csupán a termékről szóló információk (leírása, jellemzői tulajdonságai, és fényképe) alapján tájékozódhatunk, hogy valóban arra a termékre van-e szükségünk, melyet eladásra kínálnak. A magyar jog ezért az internetes

vásárlás esetén lehetőséget biztosít a vevőnek arra, hogy az áru átvételétől számított 8 napon belül elálljon a szerződéstől indokolás nélkül. A részletekről az üzemeltető oldalán az általános szerződési feltételekben lehet tájékozódni. A visszaadási jog mindenesetre nem vonatkozik minden árucikkre: kivételt képeznek az internetről letöltött szoftverek, más cikkek, és a CD-k, DVD-k.

Meg kell győződni a fizetés módjáról is. Ma már az interneten is lehet hagyományos módon, például átutalással, utánvétellel fizetni. Mivel az emberek Magyarországon alapvetően bizalmatlanok az Internettel szemben, az internetes kereskedelem ezen formája terjedt el leginkább hazánkban. Legnagyobb biztonságot nyilván ez a fajta vásárlás biztosít a vevőnek, hiszen a termék árát, csak az átvételkor kell kifizetni, ha olyan helyről rendelünk, ahol ez lehetséges, válasszuk a vásárlásnak ezt a módját, így elkerülhetjük, hogy internetes csalás áldozatává váljunk.

Ennek érdekében a kitöltött megrendelőlapot mindenesetre célszerű kinyomtatni és megőrizni. Egy jól működő és megbízható online üzlet értesítést küld a megrendelés aktuális helyzetéről és közli, mikor számíthat az áru megérkezésére, és azért milyen összeget kell fizetni (csomagolási és postaköltség is).

A bankkártyával való fizetéskor feltétlenül ügyelni kell arra, hogy az on-line üzlet modern kódolási technikával dolgozzon. Emellett egész sor kifejezetten az on-line vásárlásra kialakított fizetési mód is létezik, bár ezek még széles körben nem terjedtek el hazánkban.

Az eBay online aukciós ház a szokványos fizetési lehetőségek mellett (átutalás, hitelkártya) "Paypal" megnevezéssel egy speciális szolgáltatást vezetett be. Ez az eljárás regisztrált ügyfelek részére lehetővé teszi egy virtuális számla megnyitását. Az on-line üzletkötéseket aztán ezen keresztül lehet bonyolítani. Az elnyert árucikkeket aztán rövid időn belül fizetni lehet ezúton. Az eladót erről e-mailben értesítik, és utána küldheti az árut.

Bankkártyával történő fizetés esetén alapvetően két dologtól lehet tartani:

- 1. Az árut/szolgáltatást a vevő kifizeti, de nem kapja meg/vagy nem azt kapja, amit rendelt.**
- 2. A bankkártya számát megszerzik az internetről és tranzakciókat kezdeményeznek vele.**

Az internetes vásárlásokhoz általában dombornyomott kártya szükséges, ami az elektronikus kártyáknál eleve szélesebb körű használhatóságot jelent (nem szükséges POS-terminál a fizetéshez), ráadásul az interneten indított tranzakciók egy részénél az összeget már a rendeléskor levonják a számláról - azaz a fizetéshez egyáltalán nem szükséges semmilyen kártyaolvasó. Ebből adódik az első probléma, ugyanis az a cég, akinek megadták kártyaszámot, tulajdonképpen bármikor indíthat egy terhelést a számlára, azaz pénzt vonhat le onnan. Továbbá kiteszi magát a vevő annak a veszélynek, hogy az interneten megadott kártyaszáma illetéktelen kezekbe kerüljön - ehhez elég, ha például vírusos a gépe és a vírus "megjegyzi" a kártyaszámot, majd elküldi a vírust létrehozó személynek.

Mindkét problémára megoldást kínál az **internetes kártyák** használata. Az internetes kártyák mindig egy ügyfélszámlához kapcsolódnak, melyről a kártya tetszőleges összeggel, azonnal feltölthető - de alaphelyzetben lehet akár üres is, azaz nem kell rajta pénzt tartani. Az ügyfél internetes vásárlásnál ezt a kártyaszámot adja meg, majd feltölti a vásárláshoz szükséges pontos összeggel - így a fizetés megtörténhet, de a továbbiakban a szolgáltató cég nem tud több pénzt a kártyáról levonni, így nincs lehetősége utólagos pótdíjak betérhelésére. Ha pedig a kártyaszámot illetéktelen személyek próbálják meg ellopni, szintén nem járhatnak sikerrel, mert csak egy üres, fedezet nélküli kártyát találnak. A bankok Internet-kártya termékei általában kiegészíthetők limitbeállításokkal, illetve automatikus SMS-értesítésekkel, így az internetes vásárlások biztonsága még tovább növelhető. Ezzel nagymértékben növelhető a vásárlás biztonsága.

Természetesen a csalók is felfedezték az on-line üzletet saját alantas céljaikra. Különösen a az adathalászok (phisher-ek) üzelvei kellemetlenek. Ezek hamis e-mail-címek útján próbálják az internet használókat arra rávenni, hogy vásárlói adataikat adják meg.

Az online kereskedelem a csalók számára határtalan lehetőséget kínál. A fizetés körüli csalásoktól a hamisított termékek árusításán át (pl. gyógyszerek) egészen az orgazdaságig terjedhet tevékenységük. A magyar internetes csalások legjellemzőbb elkövetési módja, hogy nem létező árut próbálnak a vevőre erőltetni, majd eltűnnek a kapott, interneten, vagy pénzügyes keresztül átutalt előleggel vagy teljes árral együtt. De előfordul olyan eset is, hogy az értékkel bíró áru helyett egy értéktelen és használhatatlan dolgot küldenek.

A magyar jog nem választja el az internetes csalást a csalástól. Amennyiben interneten csalás áldozatává válik, feljelentést a lakóhely szerinti illetékes rendőrkapitányságon tehet. Amennyiben a csalást külföldön követték el, akkor a büntetőeljárás igen hosszadalmassá, illetve nehézkesé válhat, melytől megoldást nehezen remélhet az áldozat, ezért legnagyobb biztonságot csak a megelőzés, illetve az óvatosság jelent. Ha nem akar kockáztatni, akkor pénzügyi szolgáltatásokat, nagyobb értékű vásárlásokat lehetőleg csak magyar cégektől vegyen igénybe, mégpedig olyanoktól, akik Magyarországon leellenőrizhetők.

Hogyan járjon el online aukciók esetén?

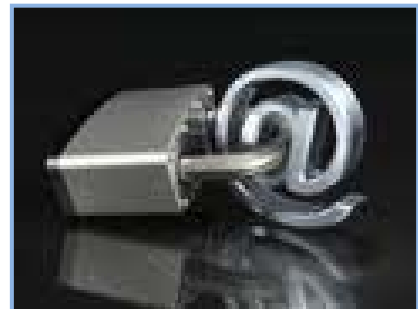

- Ellenőrizze az eladó érték meghatározását, mielőtt elfogad egy ajánlatot. Részesítsen olyan aukciókat előnyben, amelyek esetében a honlap, de legalább a kiszolgáló címe ismert.
- Vizsgálja meg jól a termék adatait, kétséges esetekben kérdezzen rá az eladónál. Igényeljen a nagy értékű termékek esetében, vagy az új áruk esetén származási igazolást, vagy vásárlási ill. garanciaigazolást.
- Állítson fel előzőleg egy limitet magának, és járjon utána, a hasonló új áruk értékének is.

- Aukciós újoncként óvatosan kell ajánlatot tennie, és kérjen tanácsot környezetétől jártasabb vásárlóitól.
- Részesítse előnyben a közelében levő ajánlatokat, hogy a terméket akár meg is tekinthesse, és ahol lehetséges, az árut személyesen vegye át. Távolabb eső eladók felszámolnak postai költséget is.
- Nézzon utána az internet-oldalon az aukciókínáló biztonsági intézkedéseinek, nehogy adatai illetéktelen személyekhez, vagy visszaélésre kerüljenek.
- Fizetés előtt vizsgálja meg, megkapta-e a feladó címét. Ha nem, nézzon utána az információnak.
- Átutaláskor ügyeljen arra, hogy az eladó és a számlatulajdonos azonos legyen. Kerülje el a külföldi átutalásokat.
- Használja ki nagy értékű áruk esetén a kezességi szolgáltatást - amennyiben lehetséges amikor a vásárolt áru vételára addig letétben van, amíg meg nem érkezik az áru. (PayPal, PayGuard)
- Legyen óvatos, ha egy kereskedő az aukció lezárta után kínál fel Önnek megvételre valamit. Járjon utána az aukció kiszolgálójánál.
- Ítélje meg az elárusítókat őszintén. Ezzel a jövő vásárlóinak segít. Ha Önnek egy elárusító gyanúsnak tűnik, jelentse azt az aukció kiszolgálójánál. Forduljon a rendőrséghez, ha pénz dolgában becsapták. Ha az a gyanúja, hogy a megszerzett árucikk esetében lopott holmiról van szó, jelezze azt a rendőrségnek.

Alapvető biztonsági tudnivalók

Mielőtt online shopban vásárol, ellenőrizze, hogy megbízható kiszolgálóról van-e szó. Olvassa el a weboldalakon található háttér információkat a vállalkozásról és az üzleti feltételekről. Ellenőrizze, hogy az elektronikai kontakt-adatokon kívül megvannak-e adva telefonszámok és a cím.

Ügyeljen arra, hogy adatait kódolva továbbítsa! Csak akkor egyezzen bele számlaszámának, vagy jelszavának az interneten való továbbításába, ha a kiszolgáló kódolja az adatokat. Ezt Ön ellenőrizni tudja az internet-címben: ha a protokoll "https", akkor a kapcsolat titkosított. Gyakran egy biztonsági zár vagy egy kulcsszimbólum is megjelenik a státuszlelben.

Védje adatait! Nézzon utána, hogy az Ön adatai számítógépe esetleges hibái miatt nehogy elveszzenek. Különösen a pénzügyi információkat nemcsak a számítógépe merevlemezén, hanem más egyéb adathordozón is őriznie kell. Ezeket az adatokat például CD-re, vagy DVD-re írhatja, egy USB-stickre vagy

egy külső merevlemezre. Célszerű a számlákat, a megrendeléseket kinyomtatva megőrizni.

A hozzáférési kódokat őrizze biztonságos helyen! A különböző hozzáférési adatokat, mint a PIN, a TAN, chipkártya, semmiképp se tárolja számítógépén. Ott az illetéktelen behatólok kifigyelhetik azokat és visszaélhetnek velük. Ha a hozzáférési adatokat papírra jegyzi fel, akkor ezeket biztonságos helyen kell őrizni. Kerülje az aktív tartalmak használatát! Az interneten való szörfözéskor böngészőjét általában úgy kell beállítania, hogy az aktív tartalmakat, például a JavaScriptet vagy az ActiveX-et ne lehessen automatikusan használni.

Ezek a már ismert biztonsági problémákat okozhatják. A megbízható on-line shopokat ezért olyankor is lehet használni, ha az ilyen aktív tartalmak nem kívánatosak.

Védje meg számítógépét a károkozó programoktól! Az interneten való böngészéskor javasolt tűzfal és vírusellenes program alkalmazása. Ez érvényes természetesen az on-line vásárlásokra is, amelyek során a számítógépre nagyon könnyen kerülhetnek vírusok, trójai lovak, vagy kémprogramok.

Ellenőrizze, léteznek-e alternatív rendelési lehetőségek! Egy megbízható online üzlet lehetővé teszi a telefonon, vagy faxon történő rendelést is. Így ki lehet kerülni az interneten keresztül történő vásárlást, ha nem tűnik biztonságosnak.

Legyen óvatos, ha olyan e-mailt kap, amelyben a vásárlói adatainak aktualizálására szólítanak fel. Úgynevezett phisher-ek ezen az úton igyekeznek a vállalatokéhoz megszólalásig hasonló, de hamis internet-oldalra csábítani Önt és így személyes adatokat kicsalni. Ha látogatni óhajtja üzleti partnere weboldalát, akkor inkább minden alkalommal adja meg az internet-címet, ezzel elkerülheti, hogy csalók hamis oldalra csábítsák.

Ha a fenti biztonsági óvintézkedéseket betartja, akkor sok bosszúságtól és anyagi kártól óvja meg magát, és nem válik csalás áldozatává.

2. Motorkerékpározással kapcsolatos baleset- megelőzési tanácsok:

A tavaszi jó idő beköszöntével közútjainkon mind gyakrabban jelennek

sérüléssel végződnek, hiszen a motorosokat az egyéni védőfelszerelésükön kívül nem óvja más.

meg a segédmotor-kerékpárral, illetve a nagyteljesítményű motorkerékpárral közlekedők. Többéves tapasztalat, hogy ezzel egyidejűleg, az év ezen szakaszában növekszik azoknak a közlekedési baleseteknek a száma, melyeknek résztvevője motorkerékpáros. Ezek a balesetek többnyire súlyos

Azért, hogy ezekből a balesetekből minél kevesebb forduljon elő, a motorkerékpárral közlekedőknek be kell tartaniuk azokat az alapvető szabályokat, ami egy igazi motorkerékpárost jellemez, amely miatt a motoros társadalom tagjának érezheti magát, és ezt a társadalom be is fogadja.

- Fontos, hogy amikor a motoros tavasszal előveszi a járművét, azt mindig alaposan vizsgálja át. Ellenőrizze, hogy műszaki szempontból megfelel-e minden előírásnak, azzal minden körülmény között biztonságosan tud közlekedni

Egyesek szerint minden tavasszal újra meg kell tanulni motorozni, hiszen a téli hónapok alatt sokat felejt az ember. Először a motorkerékpár műszaki állapotát kell ellenőrizni, nem tanácsos továbbá elsőként hosszú, ismeretlen útra indulni. A tavalyi forma elérésére legalkalmasabb tavasszal egy motoros tréningen való részvétel, ahol a régi mozdulatokat lehet újra elővenni – annak kockázata nélkül, hogy a többi közlekedő veszélyeztetné a motoros testi épségét –, illetve mindent meg lehet tudni a tavaszi vezetés sajátosságairól, és veszélyeiről is.

!

- A járművek kivilágításával kapcsolatosan felhívjuk a figyelmet arra, hogy a forgalomban résztvevő motorkerékpárt és a tompított fényszóróval felszerelt segédmotor-kerékpárt tompított fényszóróval nappal és jó látási viszonyok között is ki kell világítani, akár lakott területen belül, akár azon kívül vele.

- Mint a többi közlekedőnek, a motorosnak is szükséges a közlekedési szabályokat betartani, példát mutatva a kezdő motorkerékpárosok részére.

- Egy igazi motoros nem a nagy sebesség miatt szeret motorozni, hanem a motorozás élményéért, a szabadság érzéséért.

- A motorosnak tisztában kell lenni azzal, hogy a közlekedése során adódó váratlan eseményekre sokkal nehezebben tud reagálni, mint például egy gépkocsivezető. Ha nagy sebességgel közlekedik, akkor a közlekedés többi résztvevője nem biztos, hogy elsőbbséget tud neki biztosítani és akár ő, akár más volt a szabálysértő, nagy valószínűség szerint a motorkerékpáros fog súlyosan megsérülni.

- Nagyon fontos odafigyelni a többi közlekedőre is, a motoros járművének sebességét, teljesítményét ne közúton, vagy lakott területeken belül tesztelje, hiszen ezzel másokat zavarhat, nem beszélve arról, hogy egy adódó baleseti veszélyhelyzetet is nehezebben tud elkerülni!

- Úgyszintén nagyon fontos, hogy a motoros figyelmet fordítson saját és utasa biztonságára, ezért közlekedése során mindig viselje a bukósisakot, a

megfelelő biztonságot nyújtó ruházatot és felszerelést, továbbá folyamatosan fejlessze motorozással kapcsolatos tudását is!

Ezek az alapelvek mind a segédmotor-kerékpárt vezetőik esetében, de különösen a nagy teljesítményű motorkerékpárokat vezetőik esetében fontosak. A nagy teljesítményt, erőt tudni kell kezelni, ellenkező esetben a baleset bekövetkezésnek kockázata emelkedik.

Természetesen hatóságunk is kiemelt figyelmet fordít a motorkerékpárral közlekedők ellenőrzésére, de aki betartja ezeket a szabályokat, az nagy valószínűséggel baleset nélkül térhet haza járművével nap mint nap. Ezt minden közlekedőnek szem előtt kell tartania.

Mindenkinek balesetmentes motorozást kívánunk!

Információkéréssel forduljon hozzánk bizalommal:

**Veszprémi Rendőrkapitányság
8200 Veszprém, Bajcsy-Zsilinszky utca 2.
Tel:06-88/428-022
e-mail: veszpremrk@veszprem.police.hu**

A kiadásért felel: Dr. Zombor-Marx Helga r. alezredes hivatalvezető